

EL PODER DE L'ACCÉS OBERT

BIBLIOTECA

Informacions

Publicació del Servei de Biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona. Núm.41. Desembre 2012

**LECTORS LLIBRES-E
FACILITANT L'ÚS DELS
LLIBRES ELECTRÒNICS**

L'ARXIU RAVETLLAT-PLA

**NOVETATS DE LA BIBLIOTECA
DIGITAL D'HISTÒRIA DE L'ART**

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

BIBLIOTECA

Informacions A

Núm.41 Desembre de 2012

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

3 EDITORIAL

BIBLIOTECA DIGITAL

4 Què podem fer per canviar el món? El poder de l'accés obert

7 De vLex Premium a vLex Global

9 Lectors llibres-e: facilitant l'ús dels llibres electrònics

11 NewspaperDirect o la premsa del dia a un clic

13 Novetats de la Biblioteca Digital d'Història de l'Art Hispànic (BDHAH) dins el Dipòsit Digital de Documents (DDD)

DE BIBLIOTECIS

15 Participació del Servei de Biblioteques en les Activitats Formatives de la Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES)

17 Avicultura històrica digital: el fons de la Real Escuela de Avicultura lliure i accessible

20 Biblioteca d'Humanitats: jubilació M.Dolors Dilmé

21 L'Arxiu Ravetllat-Pla. Un nou fons documental per a la construcció històrica de la Catalunya del segle XX

24 Deu Anys de Dones i Drets

27 Gestió Aeronàutica es trasllada al campus de Sabadell

30 Fons personal d'Ana Simon a la Biblioteca d'Humanitats

32 Obres d'ampliació de la Biblioteca del Campus Universitari Mar

33 Áurea Martínez de Luco Lizarraga *In Memmoriám*

L'APRENENT DE BIBLIÒFIL

34 Postals al DDD

36 EXPOSICIONS

BIBLIOTECA INFORMACIONS

Publicació del Servei de
Biblioteques de la Universitat
Autònoma de Barcelona

Núm.41
Desembre de 2012

ISSN: 2013-7796

Han coordinat aquest número:

Vicenç Allué
Núria Balagué
Àngels Carles
Joan Gómez Escofet
Montserrat Mallorquí
Maquetació: Sílvia Sánchez

Adreça:
Biblioteca Informacions
Servei de Biblioteques
Universitat Autònoma de
Barcelona
Edifici N
08193 Bellaterra (Spain)
Telf.: 93 581 10 15
Fax.: 93 581 32 19
A/e: nuria.balague@uab.cat

BIBLIOTECA INFORMACIONS
És una revista en format
electrònic
(pdf) al web de la UAB:

<http://ddd.uab.cat/record/6>

Els articles signats són
responsabilitat dels autors i no
representen necessàriament
l'opinió de
BIBLIOTECA INFORMACIONS

SUBSCRIPCIONS
Feu-nos arribar un missatge a
s.biblioteques@uab.cat
I us enviarem un correu
electrònic cada vegada que es
publiqui un número de
BIBLIOTECA INFORMACIONS

EDITORIAL

"Biblioteca Informacions" arriba al número 41 amb un nou format. Menys atractiu gràficament però més econòmic i més factible, més proper a la "newsletter" que a la revista.

Amb aquest nou format volem reprendre una més gran periodicitat i facilitar la participació d'un nombre més alt d'autors. De tota manera considerem aquest format com a provisional. En els propers números valorarem si és l'adequat o hem d'anar a una presentació més tipus bloc.

Aquest número recull les seccions habituals: "Biblioteca Digital", "De bibliotecis", "L'Aprenent de bibliòfil" i "Darreres Exposicions".

Diverses col·laboracions presenten importants fons patrimonials: els fons de la Real Escuela de Avicultura, l'Arxiu dels laboratoris Ravetllat-Pla, els fons personals d'Anna Simon, la col·lecció de postals de biblioteques catalanes. Altres aportacions interessants tracten de l'Accés Obert i dels fons de Gestió Aeronàutica de la Biblioteca Universitària de Sabadell.

Us encoratgem a participar en la nova etapa del nostre butlletí, enviant els vostres articles o suggeriments.

Joan Gómez Escofet
Director del Servei de Biblioteques

Què podem fer per canviar el món? El poder de l'accés obert

El moviment de l'accés obert es va iniciar als Estats Units als anys 90 del segle passat. Els preus de les revistes anaven augmentant sense límit i, en canvi, els pressupostos per a subscripcions de les biblioteques es veien frenats per la crisi econòmica.

L'accés obert pretén replantejar el model de publicació científica i sobretot trencar el monopoli d'algunes editorials que han arribat a tenir una força d'influència i un control del coneixement científic que no els hi correspon. L'accés obert implica la disponibilitat gratuïta i pública a internet de la literatura acadèmica o científica per tal que qualsevol persona la pugui llegir, descarregar, copiar, distribuir, imprimir i enllaçar.

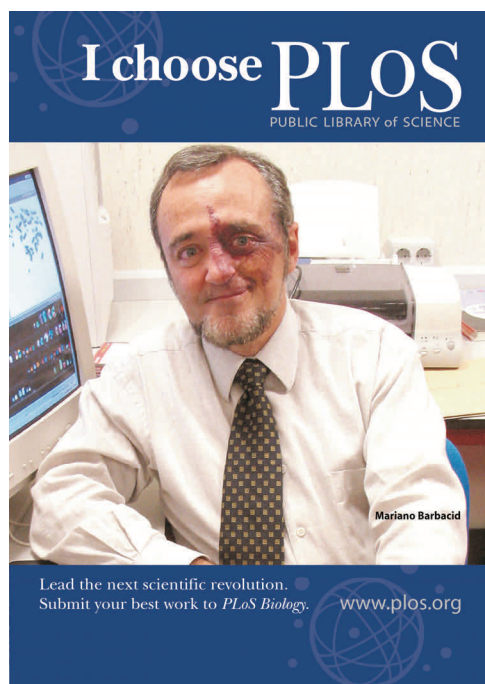
Els investigadors publiquen per a estendre el coneixement, per a

compartir-lo, per a fer-lo créixer, i normalment no cobren pels articles que publiquen. El seu benefici és el reconeixement, la citació, la col·laboració o l'èxit professional. Les editorials comercials s'aprofiten de la necessitat de publicació per a la valoració de mèrits.

Els autors reben subvencions de les administracions o agències de finançament o bé estan contractats per les universitats o centres de recerca. No deixa de ser sorprenent que les universitats, per exemple, paguin dues vegades la mateixa investigació, directament a l'investigador i indirectament per la subscripció a la revista que en publica els resultats. A més, algú dirà que fins i tot es pagaria indirectament per una tercera feina que els investigadors realitzen, la revisió (peer review) que

fan ells mateixos per a les revistes sense rebre cap benefici monetari a canvi. L'accés obert no és una amenaça per a la revisió per parells. Les revistes d'accés obert apliquen els mateixos criteris rigorosos que les tradicionals. Poden tenir factor d'impacte exactament igual que les comercials, de fet quasi totes les disciplines científiques tenen alguna revista d'accés obert a la part alta del factor d'impacte.

Els bibliotecaris lamenten que els preus superin la inflació i que s'obligui, en molts casos, a subscriure paquets de revistes que condicionen el model de pagament. Els editors, per la seva part, argumenten que el volum de la producció científica ha crescut molt i s'ha complicat la seva gestió, i veuen la subscripció per paquets com un abaratiment dels costos per cada article

descarregat. Cal dir, a favor dels editors, que cada vegada es mostren més proclius a cercar altres vies de finançament.

La major part de les revistes de subscripció tenen polítiques que permeten l'autoarxiu en dipòsits d'accés obert institucionals. També han començat a aparèixer els models híbrids, revistes amb subscripció que permeten alliberar en accés obert alguns articles.

Un exemple d'èxit seria la Public Library of Science (PLoS, 2001) que va néixer per a demostrar que era possible crear una organització sense ànim

de lucre que publicués en accés obert, i va prosperar gràcies a la implicació de molts renombrats científics. A l'actualitat PLoS publica més d'una dotzena de títols i la seva publicació estrella, PLoS ONE, té un factor d'impacte de 4'6.

La força de la raó

Hi ha hagut iniciatives i declaracions a nivell internacional per a donar difusió i incentivar l'accés obert. La iniciativa de Budapest (2002) va recomanar dues vies per arribar a aconseguir trencar amb el monopoli de les grans editorials comercials, la ruta daurada, la ideal, que incentivaria la creació de publicacions en accés obert, i la ruta verda, la lenta, la de resignació, que seria el dipòsit de les versions finals dels articles publicats en dipòsits institucionals.

Durant l'any 2003 es van produir la declaració de Bethesda i la de Berlín (signada aquest any 2012 per la UAB). Ambdues

definien més exactament el concepte d'accés obert i incentivaven punts de trobada entre els diferents col·lectius implicats: institucions, agències de finançament, bibliotecaris, editors, societats científiques... L'objectiu era elaborar fulls de ruta i establir noves formes de relació que comptessin amb el consens de tothom.

L'accés obert permet a la Universitat una major visibilitat institucional, un augment de l'impacte de la recerca i de la cooperació, la rendibilitat del finançament públic, l'increment de citacions i la millora global de la comunicació científica. Per als autors sempre es garanteix el reconeixement de l'autoria.

La Universitat Autònoma de Barcelona compta, des del 2006, amb un dipòsit institucional (DDD, <http://ddd.uab.cat>) que té per objectiu recollir la producció científica i augmentar-ne la seva visibilitat, a la vegada que es preserven els materials i es garanteix un enllaç permanent als documents.

El mes d'abril s'ha aprovat la *Normativa del Dipòsit Digital de Documents de la UAB* que identifica les responsabilitats, enumera els materials que caldria preservar i el tipus de difusió que en podem fer.

El DDD es troba, segons el rànquing mundial realitzat pel CSIC, posicionat en primer lloc dins dels dipòsits espanyols per la seva visibilitat a Google Scholar i el nombre i riquesa dels seus documents. En aquests moments hi ha descrits prop de 90.000 registres.

El DDD ofereix a la comunitat universitària un conjunt de serveis per a recopilar, gestionar, difondre i preservar la seva producció científica digital a través d'una col·lecció organitzada, d'accés obert i interoperable. És important destacar que es tracta d'una col·lecció

organitzada i que cada document està descrit seguint unes normes catalogràfiques clares, aquest fet és el que realment permet donar sortida dels documents cap al món: Google Scholar, Scientific commons, Scirus, WorldWideScience, Science Research, BASE (Bielefeld Academic Search Engine), OAIster, Recolecta, Hispana, Driver, Europea... Seria impossible fer-ho amb un simple directori de fitxers o amb una pàgina web d'enllaços.

La UAB ha aprovat també en Consell de Govern la seva *Política institucional d'accés obert* (<http://ddd.uab.cat/record/89641>) que recull l'obligació del personal docent i investigador (PDI) de la Universitat de dipositar, respectant sempre les condicions establertes per les editorials, les seves publicacions acadèmiques i científiques (articles de revista, tesis, ponències, comunicacions, documents científicotècnics, llibres, etc.) al dipòsit institucional.

També es recomana donar major visibilitat als recursos docents i es regula la recollida de les tesis i dels treballs de doctorat, màster o fi de grau.

En tots els casos l'entrega del document implicarà la cessió, de manera **no exclusiva**, a la Universitat dels drets d'explotació de la propietat intel·lectual de l'obra necessaris per a realitzar la comunicació pública (penjar-la a internet).

Estem segurs que durant el propers anys el poder de l'accés obert no farà altra cosa que augmentar, la crisi econòmica obligarà a les administracions a fer més transparents els seus ajuts, finançaments o, fins i tot, el seu funcionament corrent.

Us convidem a participar d'aquest moviment que ens ajudarà a construir un món millor!

Cristina Azorín
Núria Casaldàliga
Unitat Tècnica i de Projectes

De vLex Premium a vLex Global

Des del gener del 2012 podem accedir a la base de dades vLex a través del servei **vLex Global**.

Aquest nou servei ofereix especialment dues avantatges respecte a l'anterior accés via vLex Premium: un increment de continguts i una nova eina de traducció automàtica. Amb vLex Premium podíem consultar de forma il·limitada tot el fons del dret espanyol a text complet, així com la documentació jurídica de la Unió Europea i del Dret Internacional. Amb el compte vLex Global, a més d'aquests continguts, tenim accés a tots els fons jurídics de totes les jurisdiccions contemplades a vLex (països d'Europa, Amèrica del Nord i del Sud, Àsia, Oceania i

Àfrica) amb la possibilitat de traduir-los al castellà.

Accés global als continguts

Podem descriure vLex Global com un servei integral d'informació jurídica que, mitjançant una única plataforma on-line, incorpora més de 83 milions de documents a text complet de més de 140 països de tot el món, disponibles en 13 idiomes. La tipologia documental varia segons el país a consultar, destacant les següents col·leccions:

- legislació: butlletins oficials, codis legislatius, textos refosos i gasetas oficials de la majoria de països

- jurisprudència: decisions dels tribunals més importants i doctrina administrativa

- doctrina: accés a text complet de més de 3.000 llibres i revistes d'editorials jurídiques de tot el món

- models de formularis i contractes

- convenis col·lectius

- notícies: accés a la premsa diària i dossiers especials

Totes aquestes col·leccions estan relacionades entre sí, de la mateixa manera que els continguts s'enllacen un amb els altres creant una

Olga Cano
Biblioteca de Ciències
Socials

Lectors llibres-e: facilitant l'ús dels llibres electrònics

Una de les iniciatives del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC) d'aquest any ha estat la de l'adquisició de fons de llibres electrònics de l'editorial Elsevier en modalitat de compra per ús. Per tal de promocionar aquest fons les biblioteques UAB han creat webs específiques per fer arribar el producte al màxim públic potencial i s'ha ampliat el nombre de e-readers disponibles per al préstec.

A la Biblioteca Universitària de Sabadell hi havia a disposició dels usuaris dos lectors de llibres electrònics des de fa dos anys. Aquest nous equips "Kindle" formen part del nou servei de préstec de lectors de llibres electrònics de la Biblioteca de Veterinària, capdavantera en la compra i potenciació l'ús dels llibres electrònics entre els seus usuaris. Amb els e-readers "Kindle" podrem consultar els llibres de Sciencedirect i qualsevol altre llibre electrònic que tingui

contractat la UAB o que sigui de lliure accés. Les característiques tècniques bàsiques són : Pantalla 6 polzades, mides externes en cm: 16,6x11,4x0,87, pes (en gr): 170, resolució pantalla: 600x800, memòria interna: 2 GB. Inclou Wifi i connexió USB 2.0. L'aparell lector accepta els formats següents: PDF, TXT, MOBI i AZW i també mp3 i els formats d'imatge més habituals. Es recomana, però, el format MOBI (Mobipocket) per a una més fàcil lectura.

El funcionament dels dispositius és fàcil. Només cal baixar els fitxers a l'ordinador i, a continuació, descarregar-los i bolcar-los al lector mitjançant el cable USB. La Biblioteca permet utilitzar-los fora del seu recinte com un llibre més, a través del préstec domiciliari. Els usuaris que desitgin demanar-los s'emporten, a més del lector, el cable USB i una guia d'ús.

El servei està obert a tota la comunitat universitària UAB i cal formalitzar-lo al taulell de préstec i signar un document d'acceptació de les condicions d'ús. La durada del préstec és de 7 dies màxim, i es podrà renovar fins a 6 vegades, si no hi ha usuaris que tinguin una reserva feta. La UAB disposa d'un ampli ventall de llibres electrònics comprats de forma consorciada, amb la resta de biblioteques universitàries públiques catalanes, o des de les diferents biblioteques UAB. En alguns casos són llibres recomanats a les bibliografies de les assignatures com a títols bàsics o complementaris. L'ús que es fa dels

mateixos és prou satisfactori, si bé sempre es possible incidir-hi per optimitzar-ne el seu ús. Dels paquets de llibres electrònics més utilitzats, segons estadístiques 2011, destaquen per nombre de descàrregues: Gale Virtual Reference Library: 147.844; ScienceDirect e-books: 8.477, Mylibrary: 15.046; Oxford Scholarship Online: 6.667; Wiley Online Library: 5498; Knovel Library Food Science: 4.073. L'ús dels llibres electrònics s'ha incrementat molt darrerament entre els alumnes i professors de la universitat. Les biblioteques universitàries, conscients d'aquesta nova

realitat, han apostat pel seu ús i promoció, si bé no sempre el mercat editorial proporciona els productes necessaris per l'ús universitari en disciplines que no siguin estrictament científiques. La confecció d'una guia per l'ús dels e-libres és un exemple d'aquesta aposta que estem segurs es veurà potenciada en un el futur proper.

Vicenç Allué Blanch

Biblioteca de Veterinària

Montserrat Mallorquí

Graupera

Biblioteca de Ciència i Tecnologia

NewspaperDirect o la premsa del dia a un clic

<http://library.pressdisplay.com>

Des de fa més de sis anys podeu llegir la premsa internacional del dia a través del quiosc virtual *NewspaperDirect*, subscrit pel Servei de Biblioteques. Prop de 1.700 diaris, suplement i revistes, de 92 països, i en 48 idiomes, es poden fullejar pàgina per pàgina a la pantalla de l'ordinador, des del mateix dia que es publiquen.

Al llarg d'aquest temps hem anat presenciant com la base de dades evolucionava: el nombre de títols disponibles s'ha multiplicat per sis, s'han incorporat els suplement i revistes, de 92 països, i en 48 idiomes, es poden fullejar pàgina per pàgina a la pantalla de l'ordinador, des del mateix dia que es publiquen.

Així doncs, quan entreu a *NewspaperDirect* (des de

la Xarxa UAB o des del servei de Xarxa Privada Virtual) trobareu una pàgina inicial amb un recull de notícies d'actualitat, amb la possibilitat que l'usuari seleccioni les més votades per altres usuaris o bé les seleccionades pels editors, que esculli la llengua de les notícies que vol veure i que vagi a una secció determinada: economia, esports, entreteniment...

Un buscador a la part superior de la pantalla serveix per cercar títols o notícies a través de paraules presents al text. Però si preferiu navegar pel quiosc, heu d'anar als menús desplegable, que us portaran als diaris ordenats alfabèticament, o pel país de publicació, o per l'idioma

I què trobem quan accedim a un títol? La reproducció íntegra del diari o la revista, respectant-ne el format i la paginació, les fotografies, els anuncis i totes les seccions. Podem anar passant les pàgines, com si fullegéssim una publicació en paper; les podem fer més grans o més petites, veure-les totes en miniatura, imprimir-les, enviar-ne un enllaç per correu electrònic... Però les prestacions no acaben aquí: totes les capçaleres marcades amb la icona "Smart navigation" compten amb un sumari, una galeria de fotos, un canal RSS, enllaços cap a qualsevol adreça

d'internet o números de telèfon que apareguin impresos i la possibilitat d'escoltar la notícia (es llegeix en veu alta), traduir-la a altres idiomes (mitjançant un traductor automàtic) i compartir-la a les principals xarxes socials. A més, la mateixa base de dades suggereix notícies relacionades. També hi ha espai per a la participació: els lectors poden puntuar les notícies i afegir-hi comentaris.

Malgrat que es posi l'èmfasi en la premsa del dia, cada publicació té un petit arxiu d'aproximadament tres mesos, de manera que és possible consultar les edicions de les setmanes

immediatament anteriors. Un petit calendari ajuda a localitzar i accedir a la data desitjada.

Per acabar, us direm que, com la majoria de grans bases de dades, *NewspaperDirect* també ha fet el salt als dispositius mòbils. A través de la Wi-Fi de la UAB i de l'adreça <http://www.pressdisplay.com> hi podeu accedir amb el vostre telèfon intel·ligent, PDA o tauleta tàctil.

Mònica González

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

Novetats de la Biblioteca Digital d'Història de l'Art Hispànic (BDHAH) dins el Dipòsit Digital de Documents (DDD)

La Biblioteca Digital d'Història de l'Art Hispànic (BDHAH) aquest any no ha digitalitzat cap títol, però en canvi presenta algunes novetats relacionades amb la presentació del seu contingut digital. Les tasques realitzades en el repositori Dipòsit Digital de Documents (DDD) de la Universitat Autònoma de Barcelona han permès optimitzar la recuperació i consulta dels documents, així com la presentació dels seu fons.

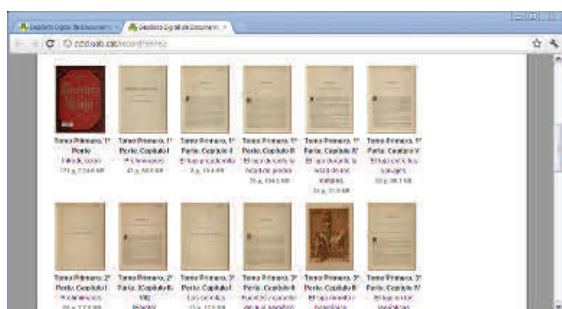
Per una banda s'han indexat per capítols, temàtiques, volums i parts

del contingut, etc... tots aquells títols que, degut a les característiques del document en paper, tenien un temps de resposta molt superior al que és òptim per a la seva consulta en web.

D'aquesta manera es poden consultar ràpida i còmodament obres voluminoses com són :

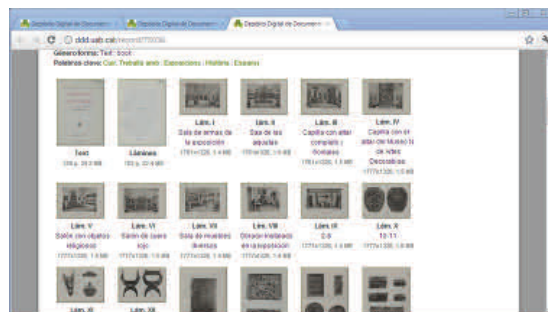
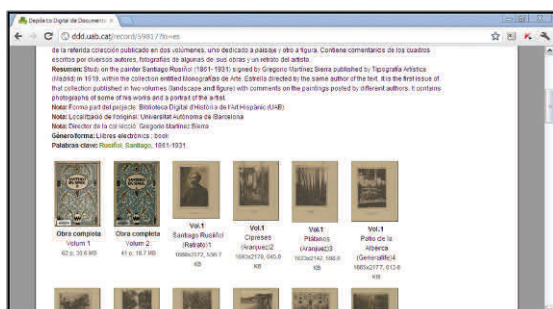
- [Historia del Lujo](#)
- [Historia General del Arte](#)
- [Las Casas de religiosos en Cataluña](#)
- [I la revista Memorias de agricultura y artes](#)

Un altre aspecte de millora són les imatges, ja que una alternativa que permeten els documents digitals és presentar-les per separat. Sobre aquest punt enguany s'han prioritzat els catàlegs d'exposicions de la **Sociedad Espanyola de Amigos del Arte** (34 documents) i de la col·lecció **Monografías de arte Estrella** (9 documents) que amaguen un espectacular repertori d'imatges.

Salvador Sanpere y Miquel. *Historia del lujo: su influencia en las costumbres públicas y privadas de los pueblos y en el desarrollo del arte*, Barcelona: Font y Torrents, Editores, 1886

José Ferrandis Torres. *Cordobanes y gadamecíes: catálogo ilustrado de la exposición*, Madrid: Palacio de la Biblioteca y Museos Nacionales, 1955.

Gregorio Martínez Sierra. *Santiago Rusiñol*, Madrid: Tipografía Artística, 1919. (Monografías de arte Estrella)

La presentació per separat de les imatges segueix sempre l'ordre i explicació de l'original en paper que ha estat digitalitzat, d'aquesta manera es presenten les imatges extretes al costat de l'exemplar digital.

El resultat permet visualitzar la representació gràfica del llibre (en aquest cas dels catàlegs) de forma ràpida i fàcil, a més, d'obtenir un rendiment més eficient de la consulta.

Alguns dels catàlegs de la **Sociedad Espanyola de Amigos del Arte** dels que s'han extret les imatges són:

- Álbum de la Exposición de Antigua Cerámica Española,

- Exposición de grabados y libros ilustrados franceses del siglo XVIII
- Exposición de encuadernaciones españolas: siglos XII al XIX
- El Palacete de la Moncloa : su pasado y su presente
- Exposición de códices miniados españoles : catálogo
- Exposición del antiguo Madrid : catálogo general ilustrado
- Exposición de dibujos originales : 1750-1860 : catálogo general ilustrado
- Cordobanes y gadamecíes: catálogo ilustrado de la exposición

Alguns dels títols de la col·lecció **Monografías de arte Estrella**:

- Ramon Casas
- Juan Pantoja de la Cruz
- Joaquín Sorolla
- José Clará
- Eduardo Rosales
- Santiago Rusiñol

Per últim, s'està treballant amb la incorporació, a cadascun dels registres, dels resums de l'obra (en català, castellà i anglès) que sí presenta el web de la BDHAH, però que en un primer moment no s'havien incorporat al DDD.

Meritxell Verneda
Unitat Tècnica i de Projectes

Participació del Servei de Biblioteques en les Activitats Formatives de la Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES)

Al març de 2011 el Servei de Biblioteques, com a servei primordial per al desenvolupament de l'activitat docent i investigadora a la Universitat, va presentar a l'IDES una proposta per portar a terme el curs *Eines i recursos documentals de suport a la docència i recerca* en el marc de les activitats formatives adreçades al professorat de la UAB que organitza semestralment.

El curs, amb continguts generals pensats per a tot el personal docent independentment de l'àmbit de coneixement en el què desenvolupa la seva tasca professional, tenia una duració de 12 hores presencials sent el campus virtual el mitjà de

comunicació emprat per facilitar la documentació i atendre de manera més personalitzada els participants més enllà de les sessions impartides a l'aula. Els seus principals objectius eren: (1) que els docents coneguessin i utilitzessin amb certa expertesa els recursos documentals existents, base per a les seves investigacions i, (2) presentar-los les plataformes que els ofereix la UAB i el CBUC per a difondre i maximitzar la seva producció científica. Aquest darrer objectiu, amb l'entrada en vigor de la *Ley 14/2011, de 1 de junio, de la Ciencia, la Tecnología y la Innovación* i l'aprovació al Consell de Govern del 25 d'abril de

2012 del document de *Política institucional d'accés obert de la UAB* ha anat prenent cada vegada més importància.

El curs, el primer que personal del Servei de Biblioteques feia per l'IDES, va ser objecte d'una magnífica acollida que va desbordar totes les previsions, el que va provocar que durant l'oferta formativa de juliol de 2011 i de febrer de 2012 se'n fessin dues edicions deixant, tot i així, professors en llista d'espera. A juny de 2012, la demanda no va afluïxar i es van tornar a exhaurir les places per aquesta cinquena edició. Són ja 150 els professors que han portat a terme aquesta formació.

El grau de satisfacció dels assistents ha estat molt alt. El curs els ha suposat una oportunitat de desenvolupament professional molt important en tant i en quant han vist en les biblioteques de la UAB un aliat per maximitzar la visibilitat de la seva producció científica i per complementar la seva formació i rebre assessorament que els porti a ensenyorir-se de l'ús dels serveis i recursos documentals que precisen per la seva tasca a la Universitat. Van destacar com a aspectes més positius l'amplitud i pertinença dels continguts, la seva aplicació pràctica a la docència i la recerca, el material didàctic i la claredat de les explicacions i expertesa dels bibliotecaris formadors.

Des de les biblioteques valorem molt positivament aquesta col·laboració amb l'IDES i pensem que seria molt desitjable que un curs d'aquestes característiques constés regularment a l'oferta formativa garantint

d'aquesta manera donar resposta a les necessitats dels nous docents i de tots aquells que volen treballar les seves competències informacionals.

Seguint en aquesta línia de formació específica per al professorat, sobretot pel que fa a l'atenció de la seva tasca investigadora, el Servei de Biblioteques de la UAB ha portat a terme, durant el darrer any, un seguit d'activitats d'entre les que destaquem: Sessions de formació sobre "Índexs d'Impacte", Taller d'autors: "Publicar amb Springer" i dues edicions del curs de Sciverse Scopus impartides per la FECYT .

Està previst que durant la segona meitat d'aquest any un grup de bibliotecaris facin presentacions als grups de recerca de la Universitat encaminades a promoure la visibilitat de la seva activitat investigadora a través del dipòsit institucional: [Dipòsit Digital de Documents de la UAB \(DDD\)](#).

Carme Besson

Biblioteca de Comunicació

i

Hemeroteca General

Avicultura històrica digital: el fons de la Real Escuela de Avicultura lliure i accessible

El Servei de Biblioteques i la Facultat de Veterinària de la UAB, amb el suport de l'Associació Catalana d'Història de la Veterinària, van signar un conveni amb la REA amb l'objectiu de posar a l'abast del públic l'important fons documental que conserva aquesta entitat. Aquest acord contempla el desenvolupament de dues línies d'actuació: la digitalització de les seves publicacions periòdiques retrospectives i corrents i la concreció d'un pla informatització del seu fons. El primer d'aquests objectius ja s'ha pogut portar a terme en bona part gràcies a la convocatòria favorable de finançament per part del Ministerio de Cultura 2010 de digitalització de documentació històrica, que ha estat finançada parcialment amb fons de les institucions participants en el conveni.

La REA es una institució centenària capdavantera del sector avícola espanyol i català, que de la mà del seu fundador Salvador Castelló Carreras, va ser responsable de la implantació de l'avicultura industrial a Espanya i a terres llatinoamericanes a finals del segle XIX.

Alguns zoòlegs i naturalistes europeus havien introduït en la segona meitat del XIX races exòtiques de gallines, coloms i altres espècies d'aus de corral, fonamentalment per afició col·leccionista. A finals del XIX, concretament el 1898, s'instaurava la "Sociedad Nacional Española de Avicultura" (1898) per iniciativa d'avicultors

aficionats que criaven diferent tipus d'aviram. El seu president, Salvador Castelló, ja havia fundat, dos anys abans, la Escuela d'Arenys de Mar, que va rebre el títol de Reial per part d'una disposició de S.M. la Reina Regent el 23 de setembre de 1896.

Va ser aquest any quan es va començar a publicar la revista "Avicultura Práctica", amb una freqüència mensual i amb l'objectiu de promoure l'avicultura " ... y especialmente la Gallinocultura, atrasada en España por la falta de conocimientos teórico-prácticos y esa especie de desconfianza con que se mira aquella industria, venero de riquezas en otros países y que aquí parece debe explotarse sólo en pequeña escala y como auxiliar entre la gente del campo ". [A la Prensa española, á los Agricultores y al Público en general / Redacción.- "Avicultura Práctica".- Año I (Agosto 1896) num 1, p.1]

Una revista que és testimoni de la febre avícola que va escampar-se per tot Europa amb les activitats que van promoure les diferents societats avícoles, mitjançant concursos, exposicions, fires, i certàmens diversos. Cal destacar, entre d'altres, "Primera Exposición Nacional de Avicultura" a Barcelona (1899) i la "Feria Internacional de

Avicultura" de Madrid (1902) amb inauguració del rei Alfonso XIII i la seva Reina Mare.

Salvador Castelló va ser l'artífex principal del desenvolupament de l'avicultura espanyola i un dels membres més actius de l'avicultura europea i mundial de la primera meitat del segle XX. Les seves monografies van ser llibres de capçalera dels estudis d'avicultura que van començar a proliferar a principis del XX. Donat el seu caràcter eminentment didàctic, els estudiants del país i d'arreu del món, van poder aprofundir en el coneixement avícola i la REA va esdevenir un centre de referència mundial. La seva obra s'ha mantingut al llarg de les successives generacions de la família Castelló. En l'actualitat, de la mà del seu director, Federico Castelló, continua erigint-se en un centre capdavanter en l'àmbit de l'avicultura contemporània.

Entre les actuacions que s'han portat cal destacar la digitalització de les seves capçaleres

històriques principals: "Avicultura Práctica" (1896-1919), "Mundo Avícola" (1922-1936), així com els títols vigents: "Cunicultura" (1976-1996) i "Selecciones Avícolas" (1979-1996) - aquesta tractada en una primera fase. Totes consultables a través del nostre repositori [Dipòsit Digital de Documents DDD](#). El treball complet ha suposat la gestió de 697 números de revista i 32.000 pàgines capturades.

L'accés a tota aquesta obra impresa, de forma pública i lliure, té un gran valor tant pel que fa a la documentació disponible per la seva lliure difusió com pels continguts que es posen a l'abast dels investigadors i públic en general. Una documentació que ha de permetre avançar en la recerca i coneixement d'un sector agropecuari cabdal en la nostra àrea geogràfica, i alhora posar les bases per una renovació de la tecnologia productiva recolzada en el bagatge escrit que

conserven les pàgines que avui posem a disposició de tots.

Des de la UAB, la Biblioteca de Veterinària, l'Associació Catalana d'Història de la Veterinària i la Escuela de Avicultura que han participat en aquest projecte us animen a consultar i treballar els documents que hem posat a l'abast de tothom.

Vicenç Allué Blanch
Biblioteca de Veterinària

Fonts consultades

Avicultura : de la artesanía a la industria / Lleonart Roca, F.-Selecciones avícolas, Vol. 23, Núm. 9 (Setiembre 1981) , p. 327-339

100 años de avicultura española.- Selecciones avícolas, vol 38, num 5 (Mayo, 1996). Monogràfic Extraordinari

Breve Historia de la Real Escuela de Avicultura (avicultura.com)

Digitalización del fondo histórico de la Real Escuela de Avicultura / Allué i Blanch, Vicenç ; Pumarola Batlle, Martí .- XVIII Congreso Nacional y VII Iberoamericano de Historia de la Veterinaria Valencia 24-26 de Noviembre del 2011

Biblioteca d'Humanitats: jubilació Maria Dolors Dilmé

Encara que seguim parlant de la joventut de la nostra Universitat, ja podem començar a afirmar que les seves biblioteques han portat durant tots aquests anys un ritme més que actiu per tal d'assolir un nivell de qualitat remarcable. Aquesta qualitat està en els fons, en els equipaments, en els serveis, etc., i també en el personal que hi treballa. Fa pocs dies es va jubilar una de les persones que ha viscut i encaminat gran part dels canvis, que, en diferents etapes, ens permeten oferir a dia d'avui unes reconegudes prestacions als nostres usuaris.

Maria Dolors Dilmé va entrar a treballar a una petita, però ja molt activa Biblioteca de Lletres el desembre de 1977, juntament amb una munió de persones repartides per d'altres incipients biblioteques. Aquell era el primer senyal que advertia que les biblioteques tenien la necessitat d'assolir identitat i recorregut propis. Des d'aquell dia els trasllats, els nous edificis i sobretot la innovació tecnològica han format part del nostre dia a dia.

Així doncs, aquella primera Biblioteca de Lletres va viure tres trasllats i ocupar tres

edificis diferents fins arribar als separats Edifici L i Edifici B. No podem ara fer un recorregut pels enormes canvis que s'han produït des d'aquelles dates, perquè ens estendríem massa, però sí que tots nosaltres tenim un recorregut sentimental al costat de la persona que els ha dirigit, que durant tots aquests anys ha estat al front d'una gran biblioteca, vigilant que els canvis fossin viables i que el personal els anés assimilant, fins i tot desitjant. La seva manera de treballar, el seu rigor, la seva exigència i bonhomia segur que ens han deixat empremta a nivell professional i personal. Ara toca descansar i tornar a descobrir. S'ho ha ben guanyat i el que volem és que en gaudeixi. Molta sort.

Mercè Bausili
Biblioteca d'Humanitats

L'Arxiu Ravetllat-Pla. Un nou fons documental per a la construcció històrica de la Catalunya del segle XX.

Amb la donació de Núria Pla i Monseny (Barcelona, 1918-2011), filla del fundador de l'Institut Ravetllat-Pla i una de les primeres dones catalanes en llicenciar-se com a metgessa, a la Universitat Autònoma de Barcelona, la Biblioteca de Medicina disposa des de 2008 de l'Arxiu Ravetllat-Pla, un arxiu d'una riquesa documental única en el seu tipus i que està permetent a investigadors i investigadores fer aportacions fonamentals a la comprensió de l'entramat mèdic-

farmacèutic espanyol de principis del segle XX. L'Arxiu Ravetllat-Pla es complementa a més de forma extraordinària, amb la biblioteca del mateix Institut donada a la UAB al juliol del 2007⁽¹⁾

Ramón Pla i Armengol (Alentorn, 1880- Barcelona, 1958), va ser cofundador del Sindicat de Metges de Catalunya al 1919 i diputat del front popular en les últimes eleccions republicanes. Com a secretari de la redacció dels Annals de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya Ramon Pla, conegué l'obra científica del veterinari Joaquim Ravetllat i Estech (Salt, 1871-1923). El veterinari defensava la variabilitat

del germen de la tuberculosi que el presentava amb tres formes diferents: la forma d'atac, la forma de defensa i la intermèdia. Davant la aparició conjunta de la forma d'atac i la forma de defensa apareixeria la malaltia. Tot i que la teoria fou rebutjada per altres investigadors catalans, Ramon Pla i Joaquim Ravetllat fundaren l'Institut Ravetllat-Pla el 1923 amb l'objectiu de promoure la teoria bacteriològica mitjançant la comercialització dels productes "Hemo-antitoxina Ravetllat Pla" i Sèrum "Ravetllat-Pla" derivats de d'aquesta teoria⁽²⁾.

(1) Molero Mesa, Jorge; Gutiérrez, José M. (2008) Recuperació del nostre patrimoni historicocientífic. La biblioteca de l'Institut Ravetllat-Pla, a la UAB, *Biblioteca informacions*, 34, 10-12

(2) Lugo Márquez, Sara (2008) *Ciencia, industria e ideología en la Catalunya del siglo XX. El Instituto Ravetllat-Pla en Sudamérica entre 1924 y 1936*, Barcelona, UAB [Treball de recerca del màster Història de la Ciència].

L'Arxiu Ravetllat-Pla es troba actualment en fase catalogació. Al llarg dels dos últims anys, Tania Trigo i Marc Estapé, estudiants del màster d'Història de la Ciència coordinat pel Centre de Història de la Ciència (CEHIC) i amb una beca del Servei d'Arxius de la Ciència (SAC) de la UAB, han catalogat més de 1.000 documents de l'Arxiu que només representa una quarta part del fons total. El fons estan constituïts per la documentació científica i comercial de l'Institut Ravetllat-Pla i arriben a un volum aproximat de 50 metres lineals. Cal

destacar els manuscrits científics de la recerca mèdica sobre la tuberculosi, la correspondència entres els membres de l'Institut i altres agents comercials, metges i personalitats polítiques. També hi ha les publicacions científiques del propi Institut durant el seu funcionament, com els esborranys dels llibres publicats de Ramon Pla i de la revista *La Clínica* que es publicà des del 1923 fins al 1936 i fou distribuïda als diferents països del Sud d'Amèrica, Europa i Espanya⁽³⁾.

L'Arxiu Ravetllat-Pla també consta de les fitxes

de les visites mèdiques realitzades pels agents comercials de tots els països. Aquests fitxes recullen les diferents valoracions dels metges que provaven els medicaments. Finalment, l'Arxiu també inclou la documentació administrativa, comercial i comptable on es poden valorar la gestió purament administrativa d'aquest Institut científic-comercial.

Recentment, Sara Lugo Márquez ha defensat la seva tesi doctoral i ha publicat diferents articles dels quals l'últim aconseguí l'accés del premi d'Història de la Medicina que atorga la Fundació URIACH. El seu estudi explora les dinàmiques d'exclusió i inclusió que marginaren a l'Institut Ravetllat-Pla a Catalunya, però potenciaren la seva expansió a Amèrica del Sud, així com les estratègies per a legitimar la seva teoria científica heterodoxa⁽⁴⁾.

(3) Lugo Márquez, Sara (2010) Entre ciència i publicitat. *La Clínica*. Revista Mensual Hispano-americana de Ciencias Médicas (1924-1936), *Gimbernat*, en premsa.

(4) Lugo Márquez, Sara (2011) Ciencia, industria y ideología desde la Catalunya del siglo XX. La heterodoxa integrante del Instituto Ravetllat-Pla (1919-1936), Barcelona, UAB, [Tesi doctoral].

José Manuel Gutiérrez, que també va ser guardonat amb el premi URIACH el 2007, ha explorat l'obra científica del veterinari Joaquím Ravetllat des dels seus inicis fins a l'apertura de l'Institut Ravetllat-Pla. Els seus treballs aconseguixen mostrar la lluita dels veterinaris per aconseguir ser considerats com especialitat científica i com es va elaborar la seva tesis sobre la variabilitat del germen de la tuberculosi⁽⁵⁾. Finalment, Marc Estapé es titulà del màster amb una tesis sobre l'Institut Ravetllat-Pla durant la post-guerra civil on analitza les diferents estratègies comercials i científiques que va adoptar l'Institut per sobreviure a la competència que

representaven els nous medicaments antituberculosos⁽⁶⁾.

Finalment, Víctor Manuel García en la seva memòria del màster Santé, Populations, Politiques et Interventions Sociales de la École des Hautes Études en Sciences Sociales de Paris, comparà les estratègies comercials de l'Institut Ravetllat-Pla per vendre l'hemo-antitoxina a Colòmbia des dels inicis fins als anys setanta amb altres sèrums⁽⁷⁾.

La riquesa documental, la seva heterogeneïtat i l'ampli període històric que caracteritza els fons d'aquest arxiu, el converteixen en un cas únic dins el panorama nacional d'aquest tipus de patrimoni.

Marc Estapé
Sara Lugo
Jorge Molero
 Centre d'Història de la Ciència (CEHIC)
 Unitat d'Història de la Medicina

(5) Gutiérrez, José M. (2007) El impacto del laboratorio en la renovación de la veterinaria española: el caso de Joaquín Ravetllat i Estech (1871-1923). *Medicina e Historia*, nº 4, 1-15.

(6) Estapé Egea, Marc (2011) *L'Institut Ravetllat-Pla durant la postguerra civil espanyola. Reinventant la sueroteràpia*, Barcelona, UAB [Treball de recerca del màster Història de la Ciència].

(7) García, Víctor (2011) Trayectorias de la Hemo-antitoxina Ravetllat-Pla en Colombia 1930-1976. A: Porras Gallo, Mª Isabel (Ed.) *Transmisión del conocimiento médico e internacionalización de las prácticas sanitarias: una reflexión histórica*, Ciudad Real, SEHM, pp. 81-86.

Les Jornades "Dones i Drets" s'han ofert des de la Facultat de Dret de la UAB al llarg de 10 anys sense interrupció (2002-2012). Concebudes com a un espai d'anàlisi i reflexió acadèmica, van sorgir en ocasió de commemorar institucionalment el dia de la dona treballadora. Les visions aportades, de contingut essencialment feminista, volien fer palès l'androcentrisme i el discurs patriarcal present a la societat. El nostre ordenament jurídic basat en principis igualitaris ha esdevingut l'observatori propici per detectar i

Deu Anys de Dones i Drets

analitzar acadèmicament que el dret, en molts aspectes tant públics com privats, no ha estat igual per dones que per homes. El balanç de les conferències realitzades té com a punt comú la lluita per la supressió de normes sexistes que comporten conseqüències desigualtaries injustificades.

Els temes tractats al llarg d'aquests deu anys de realització de les Jornades "Dones i Drets" han posat de manifest com les dones han patit discriminacions legals, i han fet visible el seu paper definit dins de la família, l'absència de participació en processos legislatius, les restriccions en l'accés a estudis i al món laboral, etc. L'anàlisi del dret des d'una perspectiva de gènere permet detectar aquestes situacions injustes i prendre consciència sobre com eradicar-les. La Dra. Francesc Puigpelat, degana aleshores de la Facultat de

Dret, amb motiu de la celebració del Dia Internacional de la Dona de l'any 2003, i en principi sense cap idea de continuïtat, va impulsar l'organització d'unes Jornades "Dones i Drets" com a espai de reflexió acadèmica, de debat entre les diferents àrees de coneixement, que tenia com a punt d'inflexió la perspectiva de gènere en els estudis que s'imparteixen a la nostra Facultat.

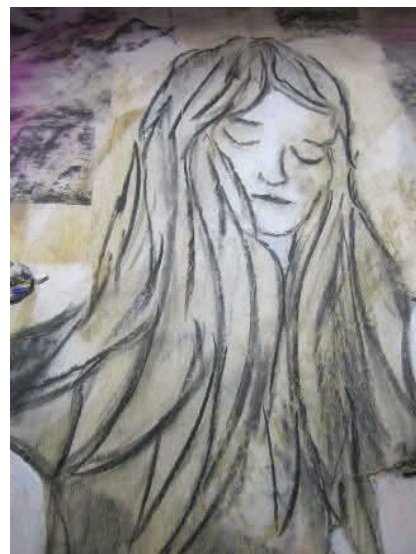
La idea va comptar amb el recolzament per part de professors/res i estudiants i l'èxit obtingut va contribuir a dues edicions més: "Dona immigrant i drets" (2004) i "Dona i violència" (2005), amb la publicació de dues monografies que recullen les ponències dels i de les participants.

Les edicions dels anys següents van ser coordinades pel Grup Antígona amb els títols següents: "Dona i vulneracions internacionals dels drets" (2006); "Dona i lleis d'igualtat" (2007); "Dones, prostitució i treball sexual: seguim amb el debat" (2008); "Dones i noves famílies: canvis en les estructures jurídiques androcèntriques" (2009); "Dones, empresa i economia: i si les dones comptéssim?" (2010); i "Dones i violències sexuals: trencant silencis" (2011).

Fruit d'aquestes jornades es van publicar dues monografies més: Derecho, género e igualdad: cambios en las estructuras androcéntricas. Volumes I i II (2009) i Las violencias machistas contra las mujeres. No és no (2011). Aquest any hem celebrat els 10 anys d'aquella primera reflexió de les professores de la Facultat de Dret. El programa ha suposat també una visió positiva de tots els treballs que des d'aleshores s'han realitzat, les tesis

doctorals defensades i que han tingut com a tema directe o indirecte la perspectiva de gènere. Un cop més, les professores de diferents unitats expertes en els temes, han presentat les seves recerques i han plantejat temes per al debat. Durant els tres dies que han durat les jornades els mateixos objectius conjunts per a la qualitat i l'excel·lència s'uniren en la perspectiva de gènere. Sense la seva col·laboració, aquesta interdisciplinarietat que fa deu edicions que prediquem amb les Jornades, no hagués estat possible.

Hem de destacar l'excel·lent acollida que les deu edicions de les Jornades han tingut sempre entre els estudiants. Estan obertes a tota la comunitat universitària i això ens permet avaluar els treballs des d'aquesta interdisciplinarietat que intentem aconseguir i que enriqueix el debat acadèmic més enllà, fins i tot, dels nostres propòsits.

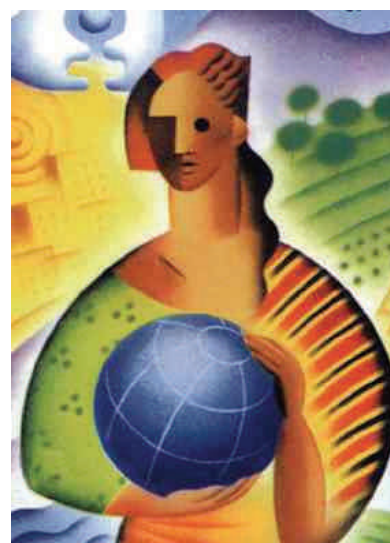

Mª Jesús Espuny
Montserrat Iglesias
Judith Solé
Olga Paz
 (coordinadores de les X
 Jornades)

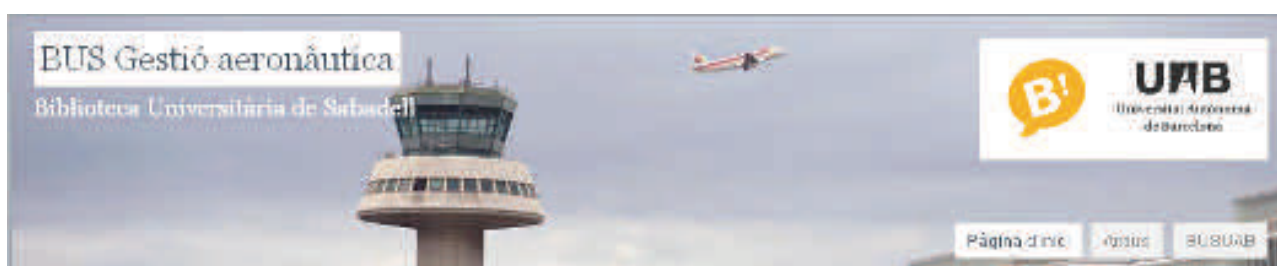
LES EXPOSICIONS BIBLIOGRÀFIQUES DE LES JORNADES "DONES I DRETS" A LA BIBLIOTECA DE CIÈNCIES SOCIALS

La Biblioteca de Ciències Socials ha estat col·laborant durant aquestes deu edicions amb la realització d'exposicions bibliogràfiques virtuals i presencials. Les exposicions virtuals segueixen un esquema bastant definit: principalment s'ofereix bibliografia sobre els temes tractats, posant especial èmfasi en els recursos propis del Servei de Biblioteques, com ara cerques al catàleg, informació i accés a bases de dades específiques, materials del DDD (Dipòsit Digital de Documents de la UAB) i recursos web d'interès especial. D'altra banda, les exposicions presencials, ubicades als expositors de la planta 0 de la Biblioteca, són al·legories temàtiques consistents en dibuixos i escultures originals acompanyades d'un fons sonor.

- I Jornades
Dona i drets: celebració del Dia Internacional de la Dona
- II Jornades
Dona immigrant i drets: Dia Internacional de la Dona (8 de març de 2004)
- III Jornades
Dona i violència
- IV Jornades
Dona i vulneracions internacionals dels drets
- V Jornades
Dona i lleis d'igualtat
- VI Jornades
Dones, prostitució i treball: dia internacional de la dona 2008
- VII Jornades
Dones i noves formes de família: canvis en les estructures jurídiques i androcèntriques
- VIII Jornades
Dones, economia i empresa: i si les dones comptéssim?
- IX Jornades
Dones i violències sexuals: trencant silencis
- X Jornades
10 anys de Dones i Drets

Gestió Aeronàutica es trasllada al campus de Sabadell

Amb la implantació dels estudis adaptats a l'Espai Europeu d'Educació Superior, el campus de Sabadell ha viscut una transformació important que ha comportat, entre d'altres elements, el trasllat dels estudis de Gestió Aeronàutica a partir del curs 2011-12.

No és gaire freqüent que una biblioteca que fa anys que funciona es trobi davant el naixement d'una nova col·lecció. A la Biblioteca Universitària de Sabadell estem fent tot el possible per gaudir del procés en què estem immersos, creant un fons bibliogràfic per a la titulació de Gestió Aeronàutica.

No partim de zero, però. La titulació s'ha traslladat des del Campus UAB a

Bellaterra i també ho han fet els documents relacionats amb ella que hi havia a la Biblioteca de Ciència i Tecnologia.

D'altra banda hi ha sinèrgies amb la recerca de la part econòmica i financera de la indústria aeronàutica i els aspectes específics del dret aeronàutic als quals dona suport la Biblioteca de Ciències Socials.

La nova col·lecció s'integra molt bé a la nostra biblioteca ja que disposem de documents sobre tecnologia, dret, gestió de projectes, direcció empresarial i informàtica que els estudiants i investigadors de gestió aeronàutica necessitaran juntament amb els documents de la matèria pròpiament dita.

Gestió aeronàutica de la UAB ofereix una formació integrada en la logística del transport aeri i el seu objectiu és formar professionals capacitats per prendre decisions en l'organització i gestió de línies aèries i en la planificació estratègica i logística d'un aeroport.

El Departament de Telecomunicació i d'Enginyeria de Sistemes és el principal responsable de l'organització d'aquesta titulació i manté una línia de recerca específica duta a terme pel grup Modelatge i Simulació de Sistemes Logístics. Recentment s'ha creat la unitat departamental Logística i aeronàutica que té la seva seu al campus de Sabadell.

També dins el projecte UAB-CEI (Campus d'Excel·lència Internacional) destaca l'aportació del Clúster aeronàutic que participa activament en la recerca sobre la implementació del Cel Únic Europeu. Com a complement s'ofereix el Màster en Gestió aeronàutica i pel proper curs 2013-14 es prepara la primera edició del Màster internacional en Logística i Gestió de la Cadena de Subministrament.

La col·lecció específica dedicada a la titulació de Gestió aeronàutica es compon de manuals recomanats dins la bibliografia de curs, alguns diccionaris d'aviació i de logística, monografies de recerca sobre modelització i simulació aplicades a l'optimització del trànsit aeri i de les operacions aeroportuàries, revistes de notícies d'aviació i revistes científiques.

Entre les monografies destaquem la col·lecció Descobrir d'AENA (amb títols que tracten des del transport aeri, els aeroports i les línies aèries

fins al dret aeronàutic), així com els diversos títols de l'editorial Ashgate, dedicats més específicament a la gestió i al màrqueting d'aeroports i de companyies aèries, trànsit de passatgers, gestió d'horaris (i retards!), seguretat i factors humans.

Determinats volums de la sèrie Lecture Notes in Computer Science són importants per a la recerca en logística. També fem un seguiment de les novetats en publicacions de la Unió Europea per tal d'identificar totes aquelles relacionades amb el programa del Cel Únic Europeu i amb altres aspectes del transport aeri.

Pel que fa a les revistes en paper, actualment rebem Airports International, Avión revue, Air Traffic Management, Airline 92 i Airliner World.

Disposem de diverses revistes relacionades amb avions, aeronàutica, transport i logística disperses entre les diferents plataformes dels editors científics com

ScienceDirect, Springerlink, Inderscience, Emerald i IEEE Xplore i també estem localitzant magazines professionals d'accés lliure o inclosos dins de bases de dades.

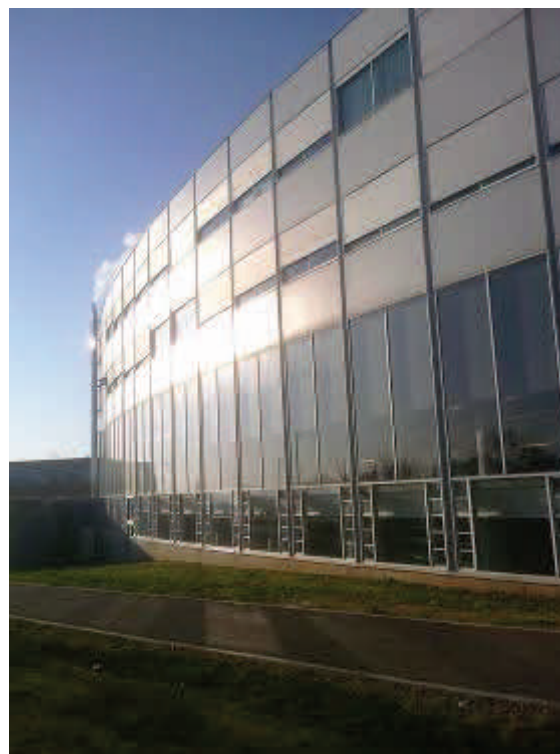
A tall d'exemple de revistes acadèmiques destaquem Journal of Air Transport Management, Transportation Research, International Journal of Simulation and Process Modelling Research in Transportation Business and Management.

A la base de dades ABI/Inform s'hi troben títols com Journal of Air Transportation, Aircraft Economics, Air Cargo Report, Air Cargo World, Flight International, Regional Aviation News, Flight Daily News, Airline Business Report, Airport Security Report o Air Safety Week.

En alguns casos la informació es publica amb un cert retard a causa de les restriccions dels editors.

Els magazines de caire professional solen estar complementats per una plataforma web de notícies molt activa i tot sovint ens trobem amb punts d'informació transversal de gran actualitat. Esmentem Actualidad aeroespacial, FlightGlobal, Air & Business Travel News, Key.aero, la secció dedicada a la indústria aeronàutica de diaris com The Guardian o la revista de turisme Hosteltur que disposa d'una secció de notícies relacionades amb el món aeronàutic.

L'ús de les xarxes socials ens ha permès accelerar l'aprenentatge i alhora incorporar-nos en els circuit d'actors de l'especialitat i promocionar els nostres fons i les activitats del nostre centre. Des de la Biblioteca Universitària de Sabadell anem descobrint dia a dia noves ramificacions d'aquest nou àmbit temàtic apassionant que és l'aeronàutica i volem compartir-lo amb tots els interessats.

Ens trobareu a BUS Gestió aeronàutica
<http://blogs.uab.cat/busaeronautica>

Twitter:
<http://twitter.com/busuab>

Facebook:
<http://www.facebook.com/busuab>

Virtudes Guzmán

Pilar Ginés

Núria Gallart

Biblioteca Universitària de
Sabadell

Fons personal d'Ana Simon a la Biblioteca d'Humanitats

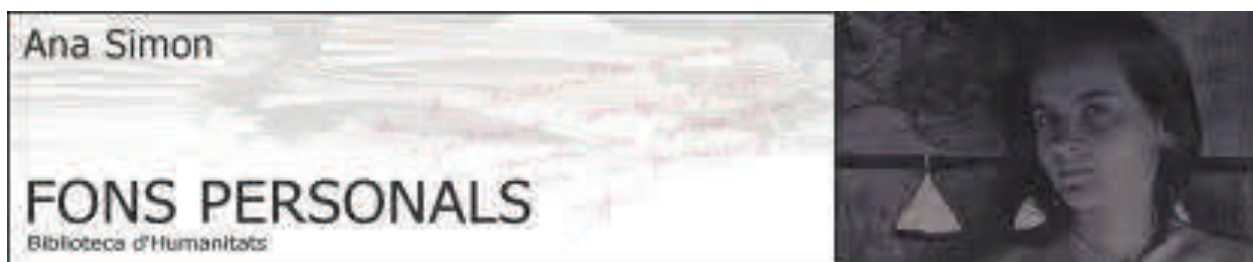

Ana Simon (nascuda el 21 de juny de 1938 a Romania) és directora de cinema i de documentals, a més de poetessa, traductora i autora teatral. Va estar casada amb l'actor suís François Simon, fill del també actor Michel Simon. Com autora literària ha escrit *Clarté*, *Entrevision*, *La fête occulte*, *François Simon acteur*, *Michel et François Simon, acteurs* : *Falstaff et Hamlet*, *L'histoire d'amour du Loup et de la rose*, *J'ai vu*,

Jardin désolé, *Livre secret*, *Margarethe Krieger dessine Michel Simon*, *La Mémoire des étoiles*, *Octobre*, *Passages*, *Le Pont d'Orphée*, *Presque l'hiver*, *Réminiscences*, *La rose de Jericho*, *Teresa de Avila*, *Vertige* i *Vivre*. Com a traductora podem citar la traducció de *La beauté sur la terre*, de Charles-Ferdinand Ramuz (del francès al romanès), *La colonne sans fin*, de Mircea Eliade (del romanès al francès), *Les empalés*, de Marin Sorescu (del romanès al francès i al castellà), *La source*, de Marin Sorescu (del romanès al francès i al castellà), *Scènes de la vie*, de William Shakespeare (del romanès al castellà). A més, Ana Simon ha traduït altres obres, entre poesia, teatre i prosa, del romanès al francès i del francès al romanès

Entre les seves pel·lícules trobem el llargmetratge *La présence : François Simon* (1986), amb Patrice

Chéreau, Jeanne Moreau, etc., amb cartell de la pel·lícula de M. Krieger, i els curtmetratges *L'Arbre de l'oubli*; *Le Léopard pleure* (2011), *Benjamin Fondane* (1998), *Daniel Spoerri* (2000), *Denier Paysage de Rilke* (2008), *Épitaphe pour le sculpteur Gh. Anghel* (1993), *Exil* (1977), *Evocation du poète Herrera* (1979), *Genève de Borges* (1999), *Le jardin de Daniel Spoerri*, *Les miroirs du ciel*, *Les Muses endormies* (2004), *Musique passionnée* (2009), *La petite vendeuse des lampes* (1987), *Paroles de Monelle* (1989), *Noël à Moscou* (1990), *Portrait du peintre Venturelli* (1978), *Les Simon, père et fils* (1995), *Terre baffouée* (1980), *Triptyque* (1997), *Trois portraits de femmes de Genève au XXè siècle* (Claudia Minozzi –artista–; Erica Deuber –historiadora de l'art– i Oana Mirabaud –banquera–), *Yo vuelvo por mis alas*, de Federico García Lorca (2011).

Ana Simon també ha dirigit diverses obres de teatre d'autors com Federico García Lorca, Marin Sorescu, Rabindranath Tagore, etc. Entre els espectacles que ha dirigit destaquem *Lettres d'amis* (espectacle en homenatge a François Simon, amb textos d'Anna de Noailles i Marcel Proust, amb una exposició de retrats de M. Krieger), *Amor de Don Perlimplín con Belisa en su jardín*, de Federico García Lorca, i *Voix humaine*, de Jean Cocteau.

El seu fons personal consta principalment de documentació sobre la

seva obra de creació, tant en l'àmbit del cinema i el cinema documental, com en l'àmbit de la literatura. El fons inclou també fotografies i correspondència (ha tingut relació epistolar amb personatges com Samuel Becket, E.M. Cioran, Yehudi Menuhin o Alain Tanner), a més d'altra documentació.

També inclou documentació sobre altres persones que han tingut molta importància en la vida d'Ana Simon: Margarethe Krieger, Aurora Ginastera, Paco Ibáñez i Jeanne Moureau.

L'any 2011 Ana Simon va signar un conveni amb la Universitat Autònoma de Barcelona per cedir part del seu fons documental i bibliogràfic. La Biblioteca d'Humanitats, com a dipositària del seu fons, està realitzant les tasques d'inventari i catalogació.

Tota la documentació del fons, així com més informació sobre aquesta autora la trobareu a la web.

Anna Escañuela
Biblioteca d'Humanitats

Obres d'ampliació de la Biblioteca del Campus Universitari Mar

El setembre de 2009, coincidint amb l'inici de curs, va entrar en funcionament la nova Biblioteca del Campus Universitari Mar (BCUM). Les instal·lacions de la biblioteca ocupen l'ala llarga de la planta baixa de l'edifici docent del El Campus Universitari Mar, situat en el complex d'edificacions de l'Hospital del Mar amb entrada pel carrer Dr. Aiguader, 80 i compartit per l'Escola Superior d'Infermeria del Mar, la Facultat de Ciències de la Salut i de la Vida de la UPF i la Facultat de Medicina de la UAB.

La BCUM, que va ser concebuda com un servei comú i integrat, dona servei als professors i estudiants que porten a terme la seva activitat docent o acadèmica en aquest campus i al personal sanitari del Parc Salut Mar. En el moment de la seva inauguració la

superfície de la BCUM era de 783 m² i incloïa el projecte d'ampliar-la amb uns 200 m² més en una segona fase. L'ampliació depenia, a part dels pressupostos, de la progressió de les obres de l'Hospital del Mar. Les previsions inicials s'han complert i durant els mesos de juliol i agost de 2012 la BCUM va tancar per poder treballar en la segona fase de les obres per la banda de la façana posterior.

La BCUM va tornar a obrir el dia 12 de setembre, tot i que els usuaris encara no han pogut gaudir de l'ampliació. Per a ells, l'ampliació efectiva, serà a partir de gener de 2013. Mentrestant, s'ha fet un tancament per separar la biblioteca de la zona ampliada. És una solució provisional perquè la BCUM pugui seguir oferint els seus serveis sense entorpir les obres, doncs

els operaris segueixen treballant darrera el tancament amb la instal·lació de les connexions elèctriques i informàtiques. Amb l'ampliació la Biblioteca guanyarà llum natural i espais de treball per als usuaris, a més de millorar els equipaments i serveis.

Mentre durin les obres de la segona fase, l'accés a la BCUM es fa directament des del carrer, al costat de l'antiga porta d'accés a l'edifici que també s'ha trasllat per les obres.

Mar Garreta

Cap de la Biblioteca del Campus Universitari Mar

Àngels Carles

Cap de la Biblioteca de Medicina UAB

Áurea Martínez de Luco Lizarraga *In Memmori*

L'Áurea, natural de Pamplona i bibliotecària titulada per la *Escuela de Bibliotecarias* d'aquella ciutat, va començar a treballar a la UAB a l'any 1978. La seva primera destinació va ser l'antiga Biblioteca d'Econòmiques. Posteriorment també va treballar en les biblioteques de Lletres i de Medicina. En aquells anys les biblioteques eren molt diferents a les que coneixem ara, eren més petites i disposaven de pocs recursos, però el personal bibliotecari suplia aquestes mancances amb el seu bon ofici.

El febrer de 1980 va ser destinada a la Biblioteca de Ciències, com a Cap de la Biblioteca. Va ser en aquesta biblioteca on l'Áurea va desenvolupar la major part de la seva carrera professional a la

UAB. Gairebé vint anys de vida laboral que també van coincidir amb els moments més decisius de la història de les biblioteques de la UAB, com per exemple la centralització dels recursos bibliogràfics dispersos en els diferents departaments de la Facultat de Ciències en una sola biblioteca, la disposició dels llibres d'accés lliure, els primers reglaments de préstec i, sobretot, a partir de 1990 l'automatització de la catalogació i la transformació dels antics catàlegs de fitxes, el treball col·laboratiu amb les biblioteques universitàries de l'entorn (CBUC), la creació d'un catàleg col·lectiu de les universitats catalanes (CCUC), i tants altres projectes fets realitat. Les dècades dels anys 80 i 90 professionalment van ser molt engrescadores, i no cal dir que l'Áurea hi va participar activament, amb l'entusiasme que la caracteritzava, amatent a

les últimes novetats i pendent de trobar la millor manera de servir a l'usuari.

Nous reptes professionals la van portar a partir del maig de 1999 a la Biblioteca de Medicina. L'Áurea va fer-se càrrec d'una nova plaça, la de Gestora de Suport d'Usuaris i Coordinació de les Unitats Docents. La seva professionalitat i, sobretot la seva qualitat humana, va fer que fos un referent per a tots nosaltres. Impecable en la seva feina, pendent de l'últim detall, sempre disposada a ajudar i a escoltar. Del seu vessant humà hem après moltes coses, moltíssimes, que ara ens resulten insuficients. La trobem a faltar, i molt, però ens queda el consol de saber-nos afortunats d'haver pogut gaudir de la seva companyia. Descansi en pau.

Àngels Carles
Biblioteca de Medicina

Postals al DDD

El Dipòsit Digital de Documents de la UAB recull més de vuitanta mil documents relacionats amb la docència i la recerca. La tipologia d'aquests documents és molt àmplia i variada: materials de curs (exàmens, guies, programes, etc), llibres, documents de recerca, revistes, articles, arxius, materials multimèdia (àudios i vídeos) i documents gràfics (cartells, fotografies, mapes, postals).

La col·lecció de postals digitalitzades (recto i verso) recull un conjunt de 131 postals de

biblioteques catalanes del "Fons Joan Gómez Escofet". La tipologia de biblioteques és molt variada: escolars, universitàries, populars, patrimonials, eclesiàstiques, militars, de museus, de col·legis professionals, d'ateneus i centres culturals, etc.

Aquesta col·lecció recull postals editades des de començament del segle XX fins a l'actualitat. No és una col·lecció completa o exhaustiva però sí força representativa de l'arquitectura (edificis i interiors) bibliotecària catalana.

Especial interès tenen les postals de les biblioteques populars de Catalunya, creades inicialment per la Mancomunitat, des de l'any 1918 (Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, etc)

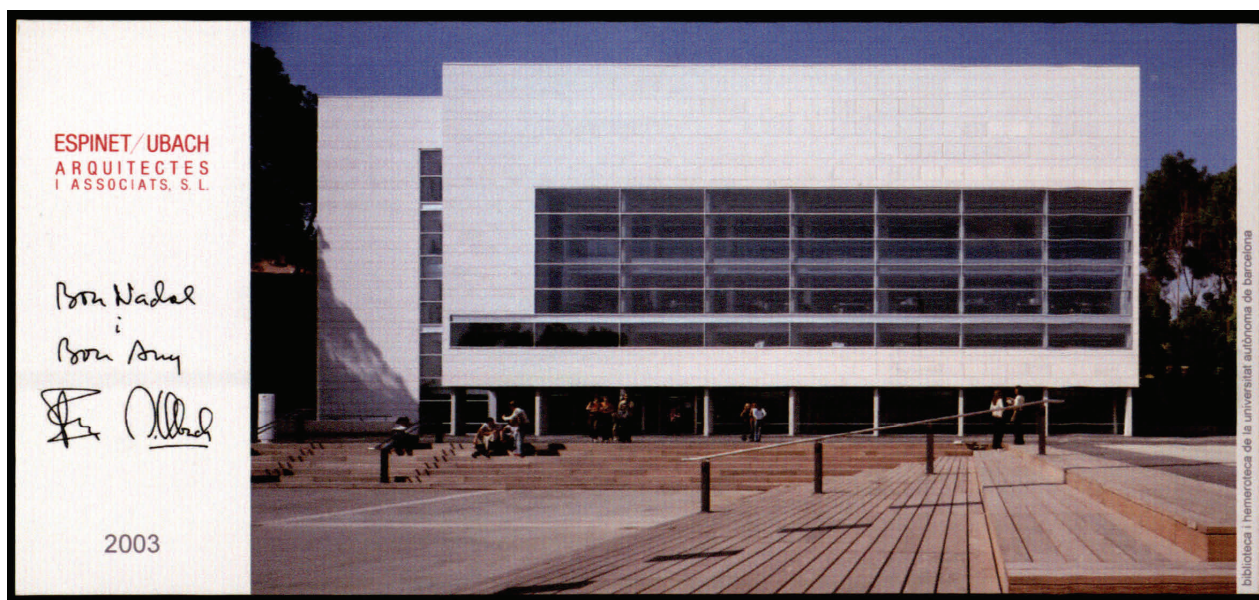
La inclusió d'aquesta col·lecció al DDD endemés del seu valor intrínsec vol tenir un valor demostratiu ja que sovint en el nostre món bibliotecari es menysprea el valor i la utilitat cultural dels anomenats materials no llibraris o efímers (fotos, cartells, fullets, impresos diversos, etc) que poden tenir un gran valor històric, estètic o cultural.

Biblioteca de Catalunya

l'any 1920 a la seva primera seu de la Generalitat de Catalunya

L'APRENENT DE BIBLIÒFIL

UAB Servei de Biblioteques

Biblioteca i Hemeroteca General de la Universitat Autònoma de Barcelona

PD: A la nostra biblioteca disposem de diverses obres sobre postals. Cerqueu al catàleg per les paraules clau: "postcards", "postals" "postales", "cartes postales".

Podeu veure grans col·leccions de postals als dipòsits digitals de moltes biblioteques nordamericanes. A la University of Illinois at Urbana-Champaign podeu veure la col·lecció de postals de biblioteques de Sjoerd Koopman, amb més de 12.500 postals.

UAB Servei de Biblioteques

Biblioteca Popular de Valls. Primera Biblioteca construïda per la Mancomunitat de Catalunya l'any 1918

JGE

Servei de Biblioteques

Darreres Exposicions

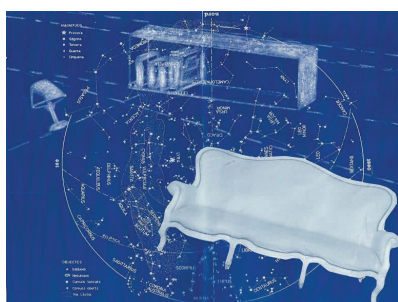
Algunes de les biblioteques de la UAB elaboren periòdicament el que s'anomenen exposicions bibliogràfiques, les quals es poden consultar a través d'Internet i sovint als expositors de cada biblioteca. Són un intent per fer conviure la biblioteca presencial i la virtual. Les temàtiques són diverses, però connecten amb els fons de cada una d'elles, i la tria té molt a veure amb fets informativament parlant vigents o històricament memorables.

Les podeu consultar a través de la pàgina del Dipòsit Digital de Documents UAB DDD

<http://ddd.uab.cat/>

O bé a les adreces que us adjuntem

Biblioteca de Ciències Socials

The new reading room: anywhere, anytime. Exposició virtual i presencial durant els mesos de juliol a setembre sobre llibres electrònics d'accés amb codis QR

16 juliol 2012

L'aparició dels codis QR, nou sistema d'emmagatzematge d'informació, es pot utilitzar per aproximar i facilitar l'accés als llibres electrònics que disposa el Servei de Biblioteques de

la UAB sobre algunes matèries concretes.

<http://ddd.uab.cat/record/93727>

El Doctor Timothy J. Kehoe inaugura el nou curs de la Facultat d'Economia i Empresa

18 octubre 2012

<http://ddd.uab.cat/record/99795>

Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General

Un núvol en l'horitzó: Entendre els mitjans en l'era de la informació 2.0

20 març 2012

<http://www.bib.uab.cat/comunica/midi/>

Colita. Exposicions amb motiu de la seva investigació com a doctora *honoris causa* per la UAB

<http://pagines.uab.cat/colita/>

Biblioteca d'Humanitats

Taller d'Investigacions

Valleinclanians

21 setembre 2012

<http://pagines.uab.cat/tiv/>

IV Simposi Teatre Infantil i Juvenil

17 octubre 2012

<http://pagines.uab.cat/teatreinfantil>

Biblioteca de Ciència i Tecnologia

20 anys de Ciències ambientals

Novembre 2012

<http://pagines.uab.cat/20anysccaa/>

Lluís A. Santaló i Ferran Sunyer :dos matemàtics

Juliol 2012

http://pagines.uab.cat/santalo_sunyer/

COL·LECCIÓ DIGITAL DE CARTELLS POLÍTICS
DIPÒSIT DIGITAL DE DOCUMENTS DE LA UAB

<http://ddd.uab.cat/collection/carpol>